

17. Eindtermen Master

Einddoelen De afgestudeerde...	Eindtermen De afgestudeerde...
1. is in staat tot zelfstandig bronnenonderzoek.	1. beheerst de talen van de Bijbel en het oudchristelijk Latijn in die mate dat hij in staat is tot zelfstandig bronnenonderzoek. 2. kan gebruik maken van hulpmiddelen als internet en databases. 3. heeft vaardigheden in het exegetiseren.
2. gaat zelfstandig om met relevante theologische literatuur en begrippen.	4. is in staat zelfstandig relevante theologische literatuur te verzamelen, te bestuderen, te evalueren en te verwerken. 5. kan op de verschillende terreinen op adequate wijze theologisch-wetenschappelijke begrippen, theorieën, modellen, methoden en paradigma's interpreteren en toepassen.
3. heeft grondige kennis van en inzicht in de Bijbelse, ecclesiologische, systematische en praktische vakken.	6. heeft grondige kennis van en inzicht in de Heilige Schrift, de geschiedenis van kerk en theologie, de christelijke geloofsleer en ethiek, en de principiële praktisch-theologische bezinning. 7. heeft kennis van het missionaire en diaconale aspect van het gemeente zijn.
4. is in staat om theologie te bedrijven in de bredere context van dit vakgebied.	8. kan bij zijn theologisch onderzoek de mogelijkheden van inbreng van andere wetenschappen naar waarde schatten en benutten. 9. is in staat op basis van basale kennis van en inzicht in persoonlijkheidsontwikkeling, en in het bijzonder van jongeren, hun gaven te ontdekken en de ontplooiing ervan te stimuleren. 10. beseft dat er culturele en sociale verschillen tussen mensen en leeftijdsgroepen zijn en weet deze in positieve zin te gebruiken.
5. weet zijn theologische kennis en vaardigheden vruchtbaar te maken voor kerk en samenleving.	11. weet zijn theologische kennis en vaardigheden te integreren in een gereformeerde levensovertuiging. 12. kan preken maken die schriftuurlijk en confessioneel zijn en kan de liturgie daarop afstemmen. 13. is bereid en in staat in zijn prediking rekening te houden met maatschappelijke, culturele en levensbeschouwelijke ontwikkelingen in de hedendaagse maatschappij. 14. kan op adequate wijze als theoloog reageren op en meewerken aan een oplossing van problemen die vanuit kerk en samenleving om een antwoord vragen. 15. is in staat in een multiculturele samenleving het evangelie te verhelderen, te verdedigen en te verbreiden.
6. kan door middel van een schriftelijk werkstuk een wetenschappelijke visie presenteren.	16. toont door de vervaardiging van een schriftelijk werkstuk als vrucht van eigen onderzoek in staat te zijn tot initiële beheersing van een wetenschappelijke theologische probleemstelling. 17. kan op basis van kennis van de actuele stand van het onderzoek en via de formulering van een werkbare probleem- en doelstelling komen tot zelfstandige meningsvorming en deze verwoorden in een wetenschappelijk acceptabele en valide beargumenteerde visie. 18. kan zijn visie op bevredigende wijze presenteren en verdedigen tegenover een kritisch forum. 19. kan zich in woord en geschrift helder en goed uitdrukken.
7. weet op verantwoorde wijze zijn theologische kennis en vaardigheden te vertalen naar een mondelinge of schriftelijke presentatie voor een niet-theologisch gespecialiseerd publiek.	20. kan verantwoord leidinggeven aan de eredienst. 21. kan een verantwoorde presentatie verzorgen van hetgeen hij heeft voorbereid. 22. beschikt over verschillende (o.a. pedagogische en didactische) vaardigheden om catechese te verzorgen en beheerst de daarvoor benodigde werkvormen. 23. kan de eigen geloofsbeleving op een zuivere wijze communiceren, zowel binnen als buiten de kerk. 24. kan de normen en waarden die aan zijn handelen ten grondslag liggen verhelderen.

<p>8. heeft zich een geestelijke instelling en psychosociale attitude verworven om op adequate wijze leiding te kunnen geven en pastoraat te bedrijven in de gemeente en andere kerkelijke of maatschappelijke instanties.</p>	<p>25. heeft inzicht in groepsprocessen binnen de gemeente. 26. is in staat pastorale gesprekken te voeren. 27. (her)kent de grenzen van het pastoraat en kan doorverwijzen naar gespecialiseerde instanties. 28. heeft visie op, kan leidinggeven aan gemeenteopbouw. 29. kan adequaat inspelen op verscheidenheid in de gemeente. 30. kan conflicten analyseren en op positieve wijze hanteren. 31. beheerst verschillende vergadertechnieken. 32. kan leidinggeven aan en is in staat medeverantwoordelijkheid te dragen voor de beleidsmatige processen binnen de plaatselijke gemeente c.q. het bredere kerkelijke leven. 33. is bereid en in staat tot reflectie op eigen houdingen en opvattingen en kan op grond daarvan zijn handelen bijstellen. 34. is bereid en in staat vorm te geven aan een goed (geestelijk) klimaat in een groep en is in staat soepel in te spelen op diverse situaties. 35. is bereid zich in te leven in ervaringen en belevingen van anderen en weet dit zo te verwerken in het pastorale gesprek, dat zij kunnen groeien in zelfstandigheid en verantwoordelijkheid.</p>
<p>9. heeft een geestelijke instelling die getuigt van de liefde tot de Here God, zijn Woord, zijn dienst en zijn gemeente.</p>	<p>36. is zich bewust van zijn missionaire roeping. 37. beschikt over empathisch vermogen en communicatieve vaardigheden om in de omgang met de ander vorm te geven aan zijn roeping. 38. heeft zich verdiept in de taak en de plaats van het geloof in zijn persoonlijk leven.</p>

18. Collegeverdeling Master I

VAKKEN	D-jaar				E-jaar			
	Ma-1		Ma-2		Ma-3		Ma-4	
	Blok1	Blok2	Blok3	Blok4	Blok1	Blok2	Blok 3	Blok 4
Integratiecolleges			X				X	
Themadagen				X				X
Master I- en II-kritiekcolleges	X	X	X	X	X	X	X	X
Persoonlijke en praktische vorming	0,75	0,75	0,75	0,75	0,75	0,75	0,75	0,75
Spreekvaardigheid	X	X	X	X	X	X	X	X
<i>Module Apologetiek</i>								
- Apologetiek						3		
- Godsdienstfilosofie					2			
- Ethiek 4								2
<i>Module Bijbelse theologie</i>								
- Oude Testament 3	4							
- Nieuwe Testament 3				4				
<i>Module Homiletiek</i>								
- Homiletiek 2		2	2					
- Praktische Homiletiek		1	1	1				
Evangelistiek/Missiologie 4							2	
<i>Module Exegese 3</i>								
- Exegese OT 3				4				
- Exegese NT 3			3					
- Exegesescriptie OT/NT			X	X				
<i>Module Exegese 4</i>								
- Exegese OT 4								4
- Exegese NT 4							3	
<i>Module Homiletiek*</i>								
- Homiletiek 3							2	
- Praktische Homiletiek						1	1	
Keuzevak(ken)	2	4	4		6	4	2	5
Latijn 4 , 5		2		2				
<i>Module Kerk en theologie in rapport met politiek en filosofie</i>								
- Kerkgeschiedenis 5					4			
- Kerkgeschiedenis 6							2	
<i>Module Receptie van de Reformatie in kerk en theologie</i>								
- Dogmatiek 3 , 4		2		2				
- Kerkgeschiedenis 4			2					
<i>Module Systematische theologie</i>								
- Dogmatiek 5 , 6						4		
- Symboliek 2						2		
<i>Module Theologie bij de tijd</i>								
- Ethiek 3				2				
- Moderne theologiegeschiedenis	2							
- Symboliek 1		2						
<i>Module Vandaag de gemeente in</i>								
- Evangelistiek/Missiologie 3	2							
- Kerkrecht	3							
- Poimieniek 2		2						
<i>Aantal college-uren per week</i>	13 ⁷⁵	15 ⁷⁵	12 ⁷⁵	15 ⁷⁵	12 ⁷⁵	14 ⁷⁵	12 ⁷⁵	11 ⁷⁵

De cijfers in het gearceerde gedeelte duiden op het aantal college-uren per week in het betreffende semester.
 * Onder dit vak valt ook het voor admisionale studenten verplichte keuzevak Homiletiek 3 (3^e deel). [Zie verder p. 80 van deze studieids.](#)
 X = colleges gedurende een aantal dagen per collegeblok, volgens een apart rooster, of individuele begeleiding

19. Schema vierde studiejaar – cohort 2019

European Credit Transfer System

VAK	Master 1 ^e semester		Master 2 ^e semester		Cursusjaar EC
	Blok 1	Blok 2	Blok 3	Blok 4	
Integratiecolleges, themadagen	-	-	X	X	X
Master I-/II-kritiekcollege	X	X	X	X	X
Persoonlijke en praktische vorming	X	X	X	X	X
Spreekvaardigheid	X	X	X	X	X
Module Bijbelse Theologie - Oude Testament 3 - Nieuwe Testament 3	5 -	- -	- -	- 5	10
Module Homiletiek - Homiletiek 2 - Praktische Homiletiek	- -	2,5 X	2,5 X	- X	5
Module Exegese 3 - Exegese Oude Testament 3 - Exegese Nieuwe Testament 3 - Exegesescriptie OT/NT	- - -	- - -	- 1,25 2,5	1,25 - 2,5	7,5
<i>Module Receptie van de Reformatie in kerk en theologie</i> Dogmatiek 3, 4 Kerkgeschiedenis 4	- -	2,5 -	- 2,5	2,5 -	7,5
Latijn 4, 5	-	2,5	-	2,5	5
<i>Module Theologie bij de tijd</i> Ethiek 3 Moderne theologiegeschiedenis Symboliek 1	- 2,5 -	- - 2,5	- - -	2,5 - -	7,5
<i>Module Vandaag de gemeente in</i> Evangelistiek/Missiologie 3 Kerkrecht Poimeniek 2	2,5 2,5 -	- - 2,5	- - -	- - -	7,5
Keuzevak	2,5	2,5	5	-	10
TOTAAL	15	15	13,75	16,25	60

Voor de samengevoegde vakken (Bijbelse theologie, Exegese 3, Homiletiek, Receptie van de Reformatie in kerk en theologie, Theologie bij de tijd en Vandaag de gemeente in) geldt dat het cijfer wordt ingeschreven nadat voor elk van de onderdelen een voldoende (min. 5,5) behaald is.

Voor keuzevakken, [zie pagina 80 en verder](#). Voor voorbeelden van vakkenpakketten die voorbereiden op een beroepskeuze, [zie pagina 153v](#).

Master I-kritiekcollege

<i>Docent</i>	College van hoogleraren	<i>Vakcode</i>	MaI-Kr
<i>Toetsvorm</i>	Preekvoorstel	<i>Omvang</i>	Variabel
<i>Tentamenduur</i>	N.v.t.	<i>Periode</i>	D-jaar / blok 3, 4 of E-jaar
<i>Tentamendata</i>	Zie jaaragenda in deze studiegids, p. 18v	<i>Colleges</i>	Een uur en 15 minuten per preekvoorstel
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	Via ELO . Datum nader te bepalen	<i>Instapeis</i>	N.v.t.

- Leerdoelen*
- Het analyseren van preken en het leveren van gefundeerde kritiek op een preekvoorstel.
 - Het verwerven van de praktische vaardigheid ten aanzien van het schrijven en uitspreken van een preekvoorstel.
- Eindtermen* 3 t/m 5, 11, 19 t/m 21, 23, 24, 36 t/m 38
- Leerlijnen* Onderzoeken, kritisch analyseren en synthetiseren, schrijven, mondeling presenteren, discussiëren en argumenteren, geestelijke instelling, praktische vaardigheden
- Bijzonderheden*
- De kritiekcolleges staan onder leiding van de (con)rector; een afvaardiging van het coho is aanwezig om kritiek te leveren op het preekvoorstel.
 - De tekst voor het preekvoorstel wordt 5 weken voorafgaand aan de datum van het kritiekcollege door het coho aan de student opgegeven.
 - De preek dient een week voor het desbetreffende preekcollege door de student zelf ingeleverd te worden bij de curator-begeleider, de hoogleraren, Van 't Spijker (wanneer hij kritiek moet leveren) en de critici. De preek dient tevens een week tevoren opgenomen te zijn in het preekportfolio [op de ELO](#).
 - Het aantal kritiekcolleges wordt bepaald door het aantal admissiale studenten in de master.
 - Voor het leveren van kritiek worden vanuit de studenten 3 (admissiale) studenten aangewezen. Zie het rooster dat hiervoor wordt opgesteld.
 - Kritiek op het eerste gehoor, taal/stijl/liturgie, exegese/homilese worden door alle drie de critici uit de studenten gegeven (maximaal te besteden tijd is 5 minuten).
 - De volgorde van kritiseren is in volgorde van de jaren (bijv. eerst D-jaar, vervolgens E- of F-jaar).
 - De Master-kritiekcolleges zijn verplicht voor alle admissiale studenten van het B- t/m F-jaar en bovendien toegankelijk en aan te bevelen voor alle niet admissiale studenten.
 - Niet-admissiale studenten die een preekvoorstel willen leveren of meedoen in het rooster van critici (zie ook hieronder het punt van opsparen studie-uren), worden verzocht dit uiterlijk eind augustus door te geven aan het secretariaat.
 - Voor participatie aan de kritiekcolleges kunnen studie-uren opgespaard worden in het kader van het keuzevak bricolage ('vrije ruimte').

Persoonlijke en praktische vorming

<i>Docent</i>	H. Wijma MLD en J.W. van der Zande-de Roo	<i>Vakcode</i>	MaE-PPV
<i>Toetsvorm</i>	Intervisiegesprekken, opdrachten, reflectieverslagen en eindpaper	<i>Omvang</i>	2,5 EC aan einde E-jaar
<i>Tentamenduur</i>	N.v.t.	<i>Periode</i>	D-jaar / blok 1 t/m 4
<i>Tentamendata</i>	De student ontvangt een uitnodiging voor de gesprekken via de ELO	<i>Colleges</i>	4 college-uren per collegeblok volgens apart rooster Elk collegeblok een groepsgesprek van 1½ à 2 uur
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	Via ELO . In overleg met docent	<i>Instapeis</i>	N.v.t.

- Leerdoelen* Het verwerven en ontwikkelen van persoonlijke en praktische vaardigheden en inzichten, met als doel de effectiviteit te ontwikkelen van het persoonlijk handelen van

de student.

De student verwerft:

- kennis en vaardigheden ten aanzien van leidinggeven;
- vaardigheid om feedback te ontvangen en te geven en grenzen te stellen;
- kennis van de aspecten van conflicten, het analyseren en hanteren ervan, en leert de eigen valkuilen en voorkeuren (her)kennen;
- kennis en vaardigheid ten aanzien van de verschillende vergadertechnieken;
- kennis en vaardigheid in het hanteren van groepsdynamica en generatie-invloeden;
- vaardigheid om de verschillende aspecten van de persoonlijke en praktische vorming te integreren in zijn rol als theologisch beroepsbeoefenaar.

Eindtermen

9, 10, 25 t/m 38

Leerlijnen

Schrijven, argumenteren en discussiëren, samenwerken, geestelijke instelling, psychosociale attitude, praktische vaardigheden

Studielast

Werkcolleges 12 uur

Intervisiegesprekken (4) 6 uur

Papers ter voorbereiding van de gesprekken, reflectieverslagen t.b.v. portfolio en eindpaper 3 uur

Toetseisen

- Voorbereiding van en actieve participatie tijdens de colleges en de gesprekken.
- Reflectieverslagen van de gesprekken met de persoonlijk begeleider.
- Persoonlijk ontwikkelingsplan.
- Eindpaper.

Aanbevolen literatuur

Persoonlijke ontwikkeling

- Derkse, W., *Een levensregel voor beginners. Benedictijnse spiritualiteit voor het dagelijkse leven* (Tielt: Lannoo, 2003²³).
- Packer, J.I., *A passion for faithfulness. Wisdom from the book of Nehemiah* (Wheaton III: Crossway, 2001).

Leidinggeven

- Donders, P.C., *De Authentieke leider. Gezond Leiderschap deel 1* (Hoornaar: Gideon, 2005).
- Hart, J. de, *Geloven binnen en buiten verband* (Den Haag: Sociaal Cultureel Planbureau, 2014)
(https://www.scp.nl/Publicaties/Alle_publicaties/Publicaties_2014/Geloven_binnen_en_buiten_verband).
- Kessler, Volker en Martina, *Macht in de gemeente. Over machtsmisbruik in de kerk* (Zoetermeer: uitgeverij Boekencentrum, 2002).
- Quinn, R.E. e.a., *Handboek Managementvaardigheden* (Den Haag: SDU Uitgevers, 2011⁵).
- Senge, P.M., *Het nieuwe werk van de leider. Lerende organisaties bouwen* (Schoonhoven: Academic Service, 1997).

Omgaan met feedback

- Cloud, H. & Townsend, J, *Grenzen. Wanneer zeg ik ja. Wanneer zeg ik nee. Hoe bepaal ik mijn eigen grenzen* (Hoogblokland: Uitgeverij Koinonia, 1997).
- Vries-Geervliet, Liet de, *Weet wat je zegt. Een inleiding in de communicatie voor begeleiders en hulpverleners* (Baarn: Uitgeverij H. Nelissen, 2004⁷).

Conflictbeheersing

- Arbinger Institute, *Anatomy of peace. Resolving the heart of conflicts* (San Francisco: Berret-Koehler, 2006).
- Fischer, R. e.a., *Excellent onderhandelen. Een praktische gids voor het best mogelijke resultaat in iedere onderhandeling* (Amsterdam/Antwerpen: Uitgeverij Business contact, 2010).
- Lingsma, M. e.a., *Conflictcoaching. Een nieuwe energiebron voor managers. Een verruimende visie op conflicten* (Barneveld: Nelissen, 2009³).
- Martin, F., *Oorlog in de kerkenbanken. Overlevingsgids bij conflicten in de geloofs-gemeenschap* (Heerenveen: Barnabas, 1997).
- Spijker, W. van 't, *Conflictstof binnen de gemeente en de weg van het Evangelie* (Heerenveen: Groen, 2012).

Vergadertechniek

- Braas, C. e.a., *Vergaderen* (Groningen/Houten: Noordhoff Uitgevers, 2007).

- Hendriksen, J., *Intervisie bij werkproblemen. Procesmatig en taakgericht problemen oplossen* (Soest: Uitgeverij Nelissen, 2007).

Groepsdynamica

- Dijk, B. van, *Beïnvloed anderen, begin bij jezelf: over gedrag en de Roos van Leary* (Zaltbommel: Thema, 2011⁶).
- Homan, T.H., *Organisatiedynamica. Theorie en praktijk van organisatieverandering* ('s Gravenhage: Academic Service, 2005).
- Remmerswaal, J., *Handboek Groepsdynamica. Een nieuwe inleiding op theorie en praktijk* (Soest: Nelissen, 2008⁹).

Professioneel beroepsbeoefenaar

- Bono, E. de, *Zes denkhoeden* (Amsterdam/Antwerpen: Uitgeverij Business Contact, 2011).
- Schön, D.A., *The Reflective practitioner. How Professionals Think in Action* (Alderson: Ashgate, 2016).
- Zie voor meer literatuur ook onder de betreffende kopjes bij Persoonlijke en praktische vorming [A](#)-, [B](#)- en [C](#)-jaar

Bijzonderheden Voor meer informatie over dit onderdeel in de studie zie men [OnderwijsOnline](#), paragraaf 2.5 onder Algemene Informatie 2019/2020.
Deze colleges worden aan C-, D- en E-jaar gezamenlijk gegeven.

Spreekvaardigheden

<i>Docent</i>	N. Duijzer-Algra	<i>Vakcode</i>	MaD-Lo
<i>Toetsvorm</i>	Testimonium	<i>Omvang</i>	2,5 EC aan einde E-jaar, opgenomen in de EC's voor PPV
<i>Tentamenduur</i>	N.v.t.	<i>Periode</i>	D-jaar
<i>Tentamendata</i>	N.v.t.	<i>Colleges</i>	Volgens afspraak
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	N.v.t.	<i>Data</i>	Volgens rooster

Leerdoelen De student brengt duidelijk, levendig en met overtuiging zijn boodschap. Dit wordt bereikt door het optimaliseren van houding, adem, stem en stemgebruik, spreektempo, intonatie, presentatie en taalgebruik.

Leerlijnen Praktische vaardigheden

Bijzonderheden

- De studenten die predikant hopen te worden, worden bij instroom van in de master aan de TUA, gescreend.
- In het D-/E-jaar ontvangen studenten die predikant hopen te worden in principe tweewekelijks een individuele trainingssessie. Nynke Duijzer is ook aanwezig bij het houden van de preekvoorstellen door admissiale studenten in de Barnabaskerk en geeft ook daar haar feedback op de presentatie van de preek.

Evangelistiek/Missiologie 3

Module Vandaag de gemeente in

<i>Docent</i>	Drs. J. van 't Spijker	<i>Vakcode</i>	MaD-Vgem-EvMi3
<i>Toetsvorm</i>	Leesverslag met eigen reflectie	<i>Omvang</i>	2,5 EC
<i>Tentamenduur</i>	N.v.t.	<i>Periode</i>	D-jaar / blok 1
<i>Tentamendata</i>	N.v.t.	<i>Colleges</i>	2 college-uren per week
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	Via ELO . Laatste dag tentamenperiode blok 1	<i>Instapeis</i>	N.v.t.

Leerdoelen

- Onderscheiden, beschrijven en verwoorden van de grondlijnen van de communicatie van het evangelie in een postmoderne en seculiere context;
- onderscheiden, beschrijven en verwoorden van de kenmerkende karakteristieken van de postmoderne en seculiere mens;
- reflecteren en praktisch oefenen op specifieke uitdagingen en vragen waarvoor de communicatie van het evangelie in dezen komt te staan.

<i>Eindtermen</i>	4, 5, 7, 8, 10, 12, 13, 15, 18, 19, 23, 24, 33, 36 t/m 38
<i>Leerlijnen</i>	Onderzoeken, kritisch analyseren en synthetiseren, schrijven, discussiëren en argumenteren, samenwerken, geestelijke instelling, psychosociale attitude, praktische vaardigheden
<i>Studielast</i>	Colleges 9 uur Collegevoorbereiding 17 uur Zelfstudie (inclusief maken leesverslag) 44 uur
<i>Toetseisen</i>	Toetsing vindt plaats door middel van een door de student te schrijven vergelijkend leesverslag (in de vorm van een introducerend artikel voor een populair theologisch tijdschrift van max. 2.500 wrd.) waaruit zelfstandige, kritische en analyserende verwerking, met daarin beargumenteerde beoordeling, blijkt van de collegestof en de inhoud van de volgende literatuur: <ul style="list-style-type: none"> ◦ Chester, Tim, <i>Unreached. Growing Churches in Working-Class and Deprived Areas</i> (Nottingham: IVP, 2012 of later), 9-164. [155 p. cat. 2 → 14 uur] ◦ Johnston, Graham, <i>Preaching to a Postmodern World. A guide to reaching twenty-first-century listeners</i> (Leicester: IVP, 2001), 8-175. [167 p. cat. 2 → 15 uur] ◦ Smith, James K.A., <i>How (not) to be Secular. Reading Charles Taylor</i> (Grand Rapids: Eerdmans, 2014), vii-xii en 1-139. [145 p. cat. 2 → 15 uur]
<i>Aanbevolen literatuur</i>	- Noordegraaf, A., <i>Vijf broden en twee vissen. Missionair gemeente-zijn in een postmoderne samenleving</i> (Zoetermeer: Boekencentrum, 1998). - Paas, S., <i>De werkers van het laatste uur. De inwijding van nieuwkomers in het christelijk geloof en in de christelijke gemeente</i> (Zoetermeer: Boekencentrum, 2003).
<i>Bijzonderheden</i>	Dit vak is onderdeel van de module 'Vandaag de gemeente in'. Studiepunten worden pas toegekend als alle onderdelen van de module behaald zijn.

Kerkrecht

Module Vandaag de gemeente in

<i>Docent</i>	Prof. dr. H.J. Selderhuis	<i>Vakcode</i>	MaD-Vgem-Kr
<i>Toetsvorm</i>	Schriftelijk tentamen	<i>Omvang</i>	2,5 EC
<i>Tentamenduur</i>	2 uur	<i>Periode</i>	D-jaar / blok 1
<i>Tentamendata</i>	18 oktober, herkansing 21 januari	<i>Colleges</i>	3 college-uren per week
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	N.v.t.	<i>Instapeis</i>	N.v.t.

<i>Leerdoelen</i>	Kennis van de geschiedenis van het kerkrecht. Kennis van de principes van het gereformeerde kerkrecht.
<i>Eindtermen</i>	4 t/m 9, 11, 16, 17, 28
<i>Leerlijnen</i>	Kritisch analyseren en synthetiseren, discussiëren en argumenteren, psychosociale attitude
<i>Studielast</i>	Hoorcolleges 9 uur Zelfstudie 61 uur
<i>Toetseisen</i>	<ul style="list-style-type: none"> ◦ Bruggen, J. van, <i>Ambten in de Apostolische Kerk</i> (Kampen: Kok, 1984), hfdst. IV t/m VII. [70 p. cat. 3 → 10 uur] ◦ Selderhuis, Herman J., <i>Handboek Gereformeerd Kerkrecht</i> (Heerenveen: Jongbloed, 2019). [390 p. cat. 3 → 51 uur] ◦ Collegestof.
<i>Bijzonderheden</i>	Dit vak is onderdeel van de module 'Vandaag de gemeente in'. Studiepunten worden pas toegekend als alle onderdelen van de module behaald zijn.

Moderne Theologiegeschiedenis

Module Theologie bij de tijd

<i>Docent</i>	Prof. dr. A. Huijgen / gastdocenten	<i>Vakcode</i>	MaD-Thtijd-ModT
<i>Toetsvorm</i>	Schriftelijk tentamen	<i>Omvang</i>	2,5 EC
<i>Tentamenduur</i>	2 uur	<i>Periode</i>	D-jaar / blok 1
<i>Tentamendata</i>	25 oktober, herkansing 30 januari	<i>Colleges</i>	2 college-uren per week
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	N.v.t.	<i>Instapeis</i>	N.v.t.

Leerdoelen Het verkrijgen van kennis van de theologiegeschiedenis van de 19^e en 20ste eeuw met het oog op de hedendaagse theologische situatie. Nadere kennismaking met enkele invloedrijke theologen uit de kerkgeschiedenis van de 19^e en 20ste eeuw. De colleges zullen voor een deel werkcolleges zijn.

Eindtermen 1, 5, 6, 11

Leerlijnen Kritisch analyseren en synthetiseren, discussiëren en argumenteren

Studielast Hoor-/werkcolleges 9 uur
Collegevoorbereiding/zelfstudie 61 uur

Toetseisen

- Beek, A. van de, *Van Kant tot Kuitert en verder. De belangrijkste theologen sinds 1800* (Kampen: Kok, 2009, 3e herziene druk). [270 p. cat. 3 → 27 uur]
- Berkhof, Hendrikus, *200 Jahre Theologie. Ein Reisebericht* (Neukirchen: Neukirchener, 1985), 20-36, 46-91, 165-250. [146 p. cat. 1/2 → 30 uur]
- Collegestof. [→ 4 uur]

Aanbevolen literatuur

- Barth, K., *Die protestantische Theologie im 19. Jahrhundert. Ihre Vorgeschichte und ihre Geschichte* (Zürich: Theologischer Verlag Zürich, 1947¹/1960³).
- Pannenberg, W., *Problemgeschichte der neueren evangelischen Theologie in Deutschland. Von Schleiermacher bis zu Barth und Tillich* (Göttingen, Vandenhoeck & Ruprecht, 1997).
- Spykman, Gordon J., *Reformational Theology. A New Paradigm for Doing Dogmatics* (Grand Rapids: Eerdmans, 1995).

Bijzonderheden Dit vak is onderdeel van de module 'Theologie bij de tijd'. Studiepunten worden pas toegekend als alle onderdelen van de module behaald zijn.

Oude en Nieuwe Testament 3

Module Bijbelse Theologie

<i>Docent</i>	Dr. M.C. Mulder en prof. dr. H.G.L. Peels	<i>Vakcode</i>	MaD-Bijb
<i>Toetsvorm</i>	Schriftelijk tentamen	<i>Omvang</i>	10 EC (OT 5 EC en NT 5 EC)
<i>Tentamenduur</i>	2 x 2 uur	<i>Periode</i>	D-jaar / blok 1 (OT) en 4 (NT)
<i>Tentamendata</i>	OT: 5 november, herkansing 7 januari NT: 6 juli, herkansing 17 augustus	<i>Colleges</i>	Oude Testament: 4 college-uren per week Nieuwe Testament: 4 college-uren per week
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	Via ELO . In overleg met docenten	<i>Instapeis</i>	<i>Oude Testament:</i> Oude Testament 1 en 2 ; colleges Hebreeuws 1 t/m 6 <i>Nieuwe Testament:</i> Nieuwe Testament 1 en 2 ; Exegese Nieuwe Testament 1 en 2

Leerdoelen *Oude Testament:*
De student:

- heeft kennis van en inzicht in de theologische kernthema's van het Oude Testament, toegespitst op de vragen rond het godsbeeld van het Oude Testament;
- toont aan dat hij kan omgaan met een zgn. 'theologie van het Oude Testament';
- is in staat om verschillen en overeenkomsten tussen de profetische boeken van het

	<p>Oude Testament te benoemen en te interpreteren;</p> <p>- kan op basis van zijn kennis van de Bijbelse theologie van het Oude Testament een zelfstandige bijdrage aan theologische vragen leveren.</p>
	<p>Nieuwe Testament: De student:</p> <p>- heeft kennis van en inzicht in de belangrijkste theologische thema's in de Paulinische literatuur;</p> <p>- toont inzicht in de benadering van het <i>New Perspective on Paul</i>, weet daar een gefundeerde visie op te geven en deze te verbinden met grondbeginselen van de gereformeerde theologie;</p> <p>- kan op basis van zijn kennis van enkele grondgedachten uit het <i>corpus Paulinum</i> een zelfstandige bijdrage aan theologische vragen leveren.</p>
Eindtermen	1 t/m 6, 10, 14 t/m 17
Leerlijnen	Onderzoeken, kritisch analyseren en synthetiseren, mondeling presenteren, discussiëren en argumenteren, geestelijke instelling, samenwerken
Studielast	<p>Oude Testament: Hoorcolleges 9 uur Werkcolleges waarbij studenten op onderdelen materiaal ter bespreking aanleveren (samenvatting van een artikel, paper met resultaat van eigen onderzoek, leiden van een gesprek hierover) 9 uur Collegevoorbereiding 12 uur Zelfstudie literatuurtentamen 110 uur</p> <p>Nieuwe Testament: Hoorcolleges 9 uur Werkcolleges 9 uur Vorbereiding werkcolleges 12 uur Zelfstudie 110 uur</p>
Toetseisen	<p>Oude testament:</p> <ul style="list-style-type: none"> ◦ Peels, H.G.L. & S.D. Snyman (eds.), <i>The Lion Has Roared. Theological Themes in the Prophetic Literature of the Old Testament</i> (Eugene: Wipf & Stock, 2012) (capita selecta). [150 p. cat. 2 → 30 uur] ◦ Peels, H.G.L., <i>Wie is als Gij? 'Schaduwkanten' aan de Godsopenbaring van het Oude Testament</i> (Zoetermeer: Boekencentrum, 2007²); of in Engelse versie: <i>Shadow Sides. The Revelation of God in the Old Testament</i> (Carlisle: Paternoster, 2003). [150 p. cat. 3/leesstof → 15 uur] ◦ Vriezen, Th.C., <i>Hoofdlijnen der theologie van het Oude Testament</i> (Wageningen: Veenman en Zonen b.v., 1974⁴ of later), 191-499 (incl. dictaat 'Analyse en kritiek' over Vriezens theologie). [305 p. cat. 2 → 61 uur] ◦ Collegedictaat. [→ 4 uur] <p>Nieuwe Testament:</p> <ul style="list-style-type: none"> ◦ Dunn, James D.G., <i>The Theology of Paul the Apostle</i> (Edinburgh: T&T Clark, 1998), 334-389. [56 p. cat. 2 → 10 uur] ◦ Marshall, I. Howard, <i>New Testament Theology: Many Witnesses, One Gospel</i> (Downers Grove, IL: IVP, 2004), 707-732. [25 p. cat. 2 → 5 uur] ◦ Ridderbos, Herman, <i>Paulus: Ontwerp van zijn theologie</i> (Kampen: Kok 1984⁵ of later), 40-170. [131 p. cat. 1/2 → 38 uur] ◦ Schreiner, Thomas R., <i>Paul, Apostle of God's Glory in Christ: A Pauline Theology</i> (Downers Grove, IL: IVP, 2001), 103-125, 219-249, 331, 453-484. [85 p. cat. 2 → 16 uur] ◦ Stuhlmacher, P., <i>Biblische Theologie des Neuen Testaments, Band 1: Grundlegung. Von Jesus zu Paulus</i> (Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht, 2005³), 221-347. [126 p. cat. 1 → 41 uur]
Aanbevolen literatuur	<p>Oude Testament:</p> <p>- Barr, J., <i>The Concept of Biblical Theology. An Old Testament Perspective</i> (London: SCM, 1999).</p> <p>- Dubbink, J. e.a. (eds.), <i>Bijbelse Theologie</i> (Amsterdamse Cahiers voor Exegese van de Bijbel en zijn Tradities, 30) (Bergambacht: Uitgeverij 2VM, 2015).</p> <p>- Hasel, G.F., <i>Old Testament Theology. Basic Issues in the Current Debate</i> (Grand</p>

- Rapids: Eerdmans, 1991⁴).
- Klink III, E.W. & D.R. Lockett, *Understanding Biblical Theology. A Comparison of Theory and Practice* (Grand Rapids: Zondervan, 2012).
 - Peels, H.G.L., *God en geweld in het Oude Testament* (Apeldoorn, Theologische Universiteit Apeldoorn, 2007).

Nieuwe Testament:

- Bruggen, Jakob van, *Paulus: Pionier voor de Messias van Israël* (Kampen: Kok, 2001).
- Marshall, I. Howard, *New Testament Theology: Many Witnesses, One Gospel* (Downers Grove, IL: IVP, 2004).
- Spanje, T.E. van, *Inconsistency in Paul? A Critique of the Work of Heikki Räisänen* (Tübingen: J.C.B. Mohr [Paul Siebeck], 1999).

Bijzonderheden De module Bijbelse vakken bestaat uit twee vakken: OT 3 en NT 3. Beide vakken omvatten 5 EC, samen 10 EC. Een tentamenbriefje ontvangt men pas bij afronding van beide vakken met minimaal een 5,5.

Dogmatiek 3

Module Receptie van de Reformatie in kerk en theologie

<i>Docent</i>	Prof. dr. A. Huijgen	<i>Vakcode</i>	MaD-RRkt-Do3
<i>Toetsvorm</i>	Schriftelijk tentamen	<i>Omvang</i>	2,5 EC
<i>Tentamenduur</i>	2 uur	<i>Periode</i>	D-jaar / blok 2
<i>Tentamendata</i>	28 januari, herkansing 7 april	<i>Colleges</i>	2 college-uren per week
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	N.v.t.	<i>Instapeis</i>	N.v.t.

Leerdoelen

- De student:
- kan verschillende opvattingen weergeven over a. de godsleer, b. schepping; c. verbond; d. verkiezing;
 - is in staat deze opvattingen te illustreren aan de hand van voorbeelden uit de geschiedenis en het heden;
 - kan de relevantie van systematisch-theologische discussies (op de genoemde gebieden) uitleggen en waarderen;
 - kan een beredeneerde keuze maken in het debat over a. de methode van de godsleer, b. de aard van de schepping, c. de relatie verbond en verkiezing;
 - kan beredeneerd de christelijke leer (op de bovengenoemde gebieden) toelichten en eventueel bekritisieren vanuit bijbelse gegevens;
 - kan complexe theologische teksten (op de boven genoemde gebieden) samenvatten, analyseren en beredeneerd beoordelen.

Eindtermen

4 t/m 6, 8, 10, 15 t/m 17

Leerlijnen

Kritisch analyseren en synthetiseren

Studielast

Hoorcolleges 9 uur
 Collegevoorbereiding 12 uur
 Zelfstudie 49 uur

Toetseisen

- Brink, G. van den & C. van der Kooi, *Christelijke dogmatiek. Een inleiding* (Zoetermeer: Boekencentrum, 2012), 114-149, 189-228. [76 p. cat. 3 → 11 uur]
- Genderen, J. van, *Verbond en verkiezing* (Kampen: Kok, 1983²), 9-103. [94 p. cat. 3 → 14 uur]
- Genderen, J. van & W.H. Velema, *Beknopte gereformeerde dogmatiek* (Kampen: Kok, 1993²), 120-143, 162-291 en 493-521. [183 p. cat. 2/3 → 31 uur minus 12 uur (voorbereiding colleges) → 19 uur]
- Collegestof. [→ 5 uur]

Bijzonderheden

- Dit vak is onderdeel van de module 'Receptie van de Reformatie in kerk en theologie'. Studiepunten worden pas toegekend als alle onderdelen van de module behaald zijn.
- Dit vak wordt ook gegeven aan het C-jaar. Er zal worden gedifferentieerd op bachelor-/masterniveau.

Homiletiek 2

Module Homiletiek

<i>Docent</i>	Prof. dr. M.J. Kater	<i>Vakcode</i>	MaD-Hom
<i>Toetsvorm</i>	Portfolio-opdrachten (waaronder preekvoorstellen c.q. meditaties)	<i>Omvang</i>	5 EC (2,5 EC in blok 2 en 2,5 EC in blok 3)
<i>Tentamenduur</i>	N.v.t.	<i>Periode</i>	D-jaar / blok 2, 3 en 4
<i>Tentamendata</i>	N.v.t.	<i>Colleges</i>	2 college-uren per week; praktisch deel: gemiddeld 1 college-uur per week gedurende blok 2-4.
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	Divers tussen november en maart, zie ELO	<i>Instapeis</i>	Homiletiek 1

Leerdoelen

De student:

- kan de uitdagingen en bedreigingen van de prediking in een beeldcultuur benoemen en taxeren;
- heeft inzicht in voor- en nadelen van het gebruikmaken van visuele middelen ten behoeve van de prediking c.q. in het kader van de erediensten;
- kan de hoofdlijnen weergeven van de (on)mogelijkheden van de prediking van Jezus Christus vanuit het OT;
- heeft inzicht in het belang voor de verkondiging van de persoon en het werk van Christus;
- is in staat om typologische prediking te definiëren en te illustreren;
- kan het belang van een trinitarische prediking benoemen en dit in verband brengen met het geven van geestelijke leiding in de prediking;
- kan tevens praktische-geestelijke lijnen trekken wanneer het gaat om de persoon en het werk van Vader, Zoon en Geest;
- kan de eigen aard van de HC-prediking weergeven en zich rekenschap geven van mogelijke valkuilen en het nut en de noodzaak aantonen van deze prediking in leerdiensten;
- kan in breder verband ook de huidige ontwikkelingen binnen de homiletiek weergeven en deze taxeren in het licht van een gereformeerde homiletiek.

Leerlijnen

Onderzoeken, kritisch analyseren en synthetiseren, schrijven, mondeling presenteren, discussiëren en argumenteren, samenwerken, geestelijke instelling, psychosociale attitude, praktische vaardigheden

Eindtermen

3 t/m 5, 11 t/m 13, 19 t/m 21, 23, 24, 36 t/m 38

Studielast

Hoorcolleges 18 uur (9 uur blok 2; 9 uur blok 3)
Collegevoorbereiding d.m.v. opdrachten 15 uur
Leesverslag 20 uur
Onderzoek HC-preken 15 uur
Werk- en preekcolleges praktische deel 50 uur
Maken preekvoorstel (D-jaarspreek) 22 uur

Toetseisen

1. Leesverslag naar keuze over:
 - Dingemans, G.D.J., *Als hoorder onder de hoorders...* (Kampen: Kok, 1995), 135-178.
 - Oskamp, Paul & Rudolf Geel, *Concreet en beeldend preken* (Bussum: Coutinho, 2007), 39-98.
2. Opdrachten onderzoek prediking Heidelbergse Catechismus met behulp van:
 - Baars, A., *De eenvoudige Heidelberger...!'. Een korte geschiedenis van de Catechismuspreek in Nederland* (Apeldoorn: TUA, 2012).
 - Collegedictaat.
3. Opdrachten aan de hand van:
 - Greidanus, Sydney, *Preaching Christ from the Old Testament. A Contemporary Hermeneutical Method* (Grand Rapids: Eerdmans, 1999).
 - Keller, Tim, *Preken. Geloof overbrengen in een sceptische tijd* (Franeker: Van Wijnen, 2016).
4. Globale invulling van het praktische deel: (D-/E-jaar)
 - a) Een preekvoorbereidingsproces doorlopen, uitmondend in een preekschets. De tekst wordt opgegeven (in groepjes).

- b) Een preekvoorbereidingsproces doorlopen, uitmondend in een preekschets over een Zondag uit de Heidelbergse Catechismus. De Zondag wordt zelf gekozen (in groepjes).
- c) Een preekvoorbereidingsproces doorlopen (in groepjes), uitmondend in een individueel geschreven preek. De tekst wordt zelf gekozen.
- d) Een preek of meditatie houden en participeren als criticus in de Barnabaskerk (D- of E-jaarspreek).

Aanbevolen literatuur

- Ferguson, Sinclair B., *From the Mouth of God. Trusting, Reading, and Applying the Bible* (Edinburgh: Banner of Truth, 2014).
- Huijgen, A. e.a. (eds.), *Handboek Heidelbergse Catechismus* (Utrecht: Kok, 2013).
- Mildenerger, Friedrich, *Kleine Predigtlehre* (Stuttgart: Kohlhammer, 1984).
- Mink, G.J., *Niet door stomme beelden...? Evangelieverkondiging in de moderne beeldcultuur* (Enschede: Willem de Zwijgerstichting, 2008).
- Schuringa, H.D., *Hearing the Word in a Visual Age. A Practical Theological Consideration of Preaching within the Contemporary Urge to Visualization* (Kampen: ThUK, 1995).
- Webb, Stephen H., *The Divine Voice. Christian Proclamation and the Theology of Sound* (Grand Rapids: Brazos Press, 2004).

Bijzonderheden

Het praktische deel van dit vak wordt samen met het E-jaar gevolgd in blok 2, 3 en 4.

Dit vak kan alleen worden afgesloten wanneer aan *alle* vereisten is voldaan. Dat geldt uiteraard zowel het theoretische als het praktische deel van het vak. Alle onderdelen, zowel de opdrachten voor Homiletiek 2, als de vereisten voor Praktische Homiletiek, dienen aan het Homiletiek-portfolio toegevoegd te worden vóór de aangegeven deadline. Het totaal van de ingeleverde portfolio-opdrachten wordt beoordeeld met onvoldoende, matig, voldoende, goed of uitstekend. Administratief zullen daaraan respectievelijk de cijfers 4.0, 5.5, 7.0, 8.0 en 9.0 worden verbonden. Het preekvoorstel wordt beoordeeld als goed, voldoende of onvoldoende. Bij een onvoldoende dient een nieuw preekvoorstel te worden ingeleverd.

Latijn 4 (keuzevak)

Module Talen

**Dit vak is verplicht voor hen die in hun vooropleiding geen Latijn hebben gehad.*

<i>Docent</i>	Dr. J.J. Oosterhuis-den Otter	<i>Vakcode</i>	MaD-L4
<i>Toetsvorm</i>	Schriftelijk tentamen	<i>Omvang</i>	2,5 EC
<i>Tentamenduur</i>	2 uur	<i>Periode</i>	D-jaar / blok 2
<i>Tentamendata</i>	Herkansing Latijn 2 2018/2019: 24 oktober Herkansing Latijn 3 2018/2019: 31 oktober Latijn 4: 9 januari, herkansing 26 maart	<i>Colleges</i>	2 college-uren per week
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	N.v.t.	<i>Instapeis</i>	Colleges Latijn 1 t/m 3

Leerdoelen

Het onderhouden van de kennis van het Latijn, het ontwikkelen van vertaalvaardigheid en kennismaking met het vroegchristelijk Latijn. Aan het eind van de periode is de student in staat 'losse' grammaticale vormen te herkennen en te analyseren (inzicht) en de Latijnse teksten die op college zijn behandeld op woord- en zinsniveau te doorgronden en te vertalen (kennis/inzicht) en vertalingen te vergelijken (toepassing).

Eindtermen

1

Leerlijnen

Praktische vaardigheden

Studielast

Hoor- en instructiecolleges 9 uur
Collegevoorbereiding 24 uur
Zelfstudie 37 uur

Toetseisen

- Nader te bepalen teksten uit: Assendelft, M. van e.a., *Mane novum. Christelijke Latijnse teksten uit de tweede tot de negende eeuw* (Emmeloord: Hermaion, 1992).

- Diercks, G.F. & N.H.C. van Loenen, *Kleine Latijnse Grammatica* (Houten: Paul Brand, 1987⁵ of later), par. 5, 7, 9, 11, 13, 19 t/m 22, 43, 45, 47, 49, 77 t/m 82, 87 t/m 89.
- Aanbevolen literatuur*
- Blaise, A., *A Handbook of Christian Latin: Style, Morphology, and Syntax* (Washington: Brepols, 1994).
 - Blaise, A. & H. Chirat, *Dictionnaire Latin-Français des auteurs chrétiens* (Turnhout: Brepols, 1993).
 - Diercks, G.F. & N.H.C. van Loenen, *Kleine Latijnse Grammatica* (Houten: Paul Brand, 1987⁵ of later).
 - Pinkster, H. (ed.), *Woordenboek Latijn-Nederlands* (Amsterdam: Amsterdam University Press, 1998).
- Bijzonderheden*
- Het is mogelijk dat de college- en tentamenstof andere teksten bevatten dan in *Mane Novum* staan. In dat geval zal het materiaal aan het begin van het blok worden verstrekt.
 - Dit vak is onderdeel van de module 'Talen'. Studiepunten worden pas toegekend als alle onderdelen van de module behaald zijn.

Poimeniek 2

Module Vandaag de gemeente in

<i>Docent</i>	Prof. dr. M.J. Kater	<i>Vakcode</i>	MaD-P
<i>Toetsvorm</i>	Tentamen en reflectieverslag	<i>Omvang</i>	2,5 EC
<i>Tentamenduur</i>	2 uur	<i>Periode</i>	D-jaar / blok 2
<i>Tentamendata</i>	16 januari, herkansing 19 maart	<i>Colleges</i>	2 college-uren per week
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	Via ELO . Laatste dag tentamenperiode blok 2	<i>Instapeis</i>	PPV , Ontwikkelingspsychologie

- Leerdoelen*
- Verdieping van het inzicht in de poimeniek aan de hand van een actuele stroming op het gebied van het pastoraat.
 - Oriëntatie op terreinen van bijzonder pastoraat.
 - Inzicht in het specifieke karakter van pastorale zorg in een kerkelijke gemeente in relatie tot geestelijke verzorging in allerlei instellingen.
 - Inzicht in het ontwikkelen van een pastorale beroepshouding.
 - Verdere ontwikkeling van praktische vaardigheden m.b.t. het voeren van pastorale gesprekken.
- Eindtermen*
- 4 t/m 6, 8 t/m 11, 14, 21, 23 t/m 30, 33 t/m 38
- Leerlijnen*
- Schrijven, mondeling presenteren, praktische vaardigheden, geestelijke instelling, psychosociale attitude
- Studielast*
- Colleges (te besteden aan een aantal actuele thema's in het pastoraat, analyse van pastorale gesprekken aan de hand van een of meerdere casus) 9 uur
 - Praktische opdracht (het voeren van pastorale gesprekken in een ziekenhuis, verzorgingshuis, GGZ-instelling (of vergelijkbare instelling) en daarvan schriftelijk verslag doen) 13 uur
 - Collegevoorbereiding 4 uur
 - Zelfstudie 44 uur
- Toetseisen*
- Ganzevoort, R.R. & J. Visser, *Zorg voor het verhaal. Achtergrond, methode en inhoud van pastorale begeleiding* (Zoetermeer: Boekencentrum, 2007), hfdst. 4 t/m 7, 11. [120 p. cat. 2 → 24 uur]
 - Heitink, G., *Pastorale zorg. Theologie, differentiatie, praktijk* (Kampen: Kok, 1998 of later), hfdst. 2 en 12. [25 p. cat. 2 → 5 uur]
 - Menken-Bekius, C. & H.C. van der Meulen, *Reflecteren kun je leren. Basisboek voor pastoraat en geestelijke verzorging* (Kampen: Kok, 2007), hfdst. 1 t/m 3. [110 p. cat. 3 → 15 uur]
 - Collegestof.
- Aanbevolen literatuur*
- Doolaard, J.J.A. (ed.), *Nieuw handboek geestelijke verzorging* (Kampen: Kok, 2006).
 - Dusseldorp, K. van, *Preken tussen de verhalen. Een homiletische doordenking van narrativiteit* (Utrecht: Kok, 2012).
 - Immink, F.G., *In God geloven. Een praktisch-theologische reconstructie* (Zoetermeer:

Boekencentrum, 2003).

- Kamp, P. van de, *Verhalen om te leven. Levensverhalen in het pastoraat* (Utrecht: Kok, 2013).
- Meulen, H.C. van der, *Om het geheim van het leven. Over spiritualiteit en geestelijke begeleiding* (Zoetermeer: Boekencentrum, 2013).
- Meulink-Korf, H. & A. van Rhijn, *De onvermoede derde. Inleiding in het contextueel pastoraat* (Zoetermeer: Boekencentrum, 2002).
- Minderhoud, J., *Luisteren is een kunst. Over het voeren van verschillende gesprekken in het pastoraat* (Zoetermeer: Boekencentrum, 2009).
- Osmer, R.R., *Practical Theology. An Introduction* (Grand Rapids: Eerdmans, 2008).

Bijzonderheden Het vak moet in samenhang worden gezien met de vakken [ontwikkelingspsychologie](#), [pastorale psychologie](#), [poimeniek 1](#) en [PPV](#).

Dit vak is onderdeel van de module 'Vandaag de gemeente in'. Studiepunten worden pas toegekend als alle onderdelen van de module behaald zijn.

Symboliek 1

Module Theologie bij de tijd

<i>Docent</i>	Prof. dr. A. Huijgen	<i>Vakcode</i>	MaD-Thtijd-Sb1
<i>Toetsvorm</i>	Schriftelijk tentamen	<i>Omvang</i>	2,5 EC
<i>Tentamenduur</i>	2 uur	<i>Periode</i>	D-jaar / blok 2
<i>Tentamendata</i>	23 januari, herkansing 3 april	<i>Colleges</i>	2 college-uren /week
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	N.v.t.	<i>Instapeis</i>	N.v.t.

Leerdoelen

De student:

- kan de taakstelling en inhoud van het vak symboliek beschrijven en interpreteren;
- kan de theologische en historische achtergronden van de Apostolische Geloofsbelijdenis en de Geloofsbelijdenis van Nicea-Constantinopel beschrijven;
- kan de teksten van de Apostolische Geloofsbelijdenis en de Geloofsbelijdenis van Nicea-Constantinopel op basis van een lezing in de oorspronkelijke talen interpreteren.

Eindtermen

1, 4, 5

Leerlijnen

Kritisch analyseren en synthetiseren

Studielast

Hoorcolleges 9 uur
Collegevoorbereiding 4 uur
Zelfstudie 57 uur

Toetseisen

- Kelly, J.N.D., *Early Christian Creeds* (Harlow: Continuum, 1985³), 205-262, 296-367. [128 p. cat. 2/3 → 21 uur]
- Ruler, A.A. van, *Ik geloof. De twaalf artikelen van het geloof in morgenwijdingen* (Nijkerk: Callenbach, 1968). [158 p. cat. 3 → 22 uur]
- Westra, Liuwe H., *The Apostles' Creed. Origin, History, and Some Early Commentaries* (Turnhout: Brepols, 2002), 21-72, 403-407. [55 p. cat 2 → 11 uur]
- Westra, Liuwe H., 'How Did Symbolum Come to Mean "Creed"?', *Studia Patristica* 45 (2010), 85-91. [7 p. cat. 1 → 2 uur]
- Collegestof. [→ 1 uur]

Bijzonderheden

Dit vak is onderdeel van de module 'Theologie bij de tijd'. Studiepunten worden pas toegekend als alle onderdelen van de module behaald zijn.

Exegese OT/NT 3 (incl. exegesescriptie)

Module Exegese

<i>Docent</i>	Dr. M.C. Mulder en prof. dr. H.G.L. Peels	<i>Vakcode</i>	MaD-Ex
<i>Toetsvorm</i>	<i>Oude Testament:</i> Eindpaper groepswerkstuk en presentatie <i>Nieuwe Testament:</i> Eindpaper groepswerk en testimonium <i>OT/NT: Exegesescriptie</i>	<i>Omvang</i>	7,5 EC Exegese OT 1,25 EC Exegese NT 1,25 EC Scriptie 5 EC
<i>Tentamenduur</i>	N.v.t.	<i>Periode</i>	<i>Colleges:</i> D-jaar / blok 3 (NT) en 4 (OT) <i>Scriptie:</i> D-jaar / blok 3 en 4
<i>Tentamendata</i>	N.v.t.	<i>Colleges</i>	Blok 3 (NT): 3 college-uren per week Blok 4 (OT): gemiddeld 3 college-uren per week: driemaal een dubbel hoorcollege; wekelijks een dubbel werkcollege
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	Via ELO . De groepswerkstukken worden uiterlijk een week voor de gezamenlijke bespreking ingeleverd. De exegesescriptie moet worden ingeleverd op de laatste dag van tentamenperiode blok 4.	<i>Instapeis</i>	Exegese OT 1 en 2 Exegese NT 1 en 2 <i>Exegesescriptie:</i> Inl. exegese, exegese OT en NT 1 en 2, Hebreeuws 1 t/m 6 , Grieks 1 t/m 6

Leerdoelen

De student:

- maakt nader kennis met het proces van de exegese van het OT c.q. NT;
- heeft inzicht in de principes van de exegese van het OT c.q. NT;
- is in staat om in samenwerking met andere studenten een detailexegese van een perikoop te maken;
- doet in werkgroepen praktische ervaring op met het proces van de exegese en levert hieraan een substantiële bijdrage;
- kan het verworven inzicht in de perikoop adequaat en relevant presenteren.

Eindtermen

Exegese OT/NT: 1 t/m 5, 10, 13, 17

Exegesescriptie: 1 t/m 4, 6, 8, 11, 16, 17, 19

Leerlijnen

Onderzoeken, kritisch analyseren en synthetiseren, schrijven, discussiëren en argumenteren, praktische vaardigheden, mondeling presenteren, psychosociale attitude

Studielast

Oude Testament:

Hoorcolleges 4,5 uur

Werkcolleges waarbij in kleine groepen van drie tot vijf personen gewerkt wordt, met als eindresultaat de presentatie van een eindpaper over de betreffende perikoop inclusief powerpointpresentatie (de eindpapers worden integraal besproken) 9 uur
Collegevoorbereiding incl. werk aan eindpaper/powerpoint 21,5 uur

Nieuwe Testament:

Hoorcolleges 9 uur

Werkcolleges 4,5 uur

Collegevoorbereiding, inclusief bijdrage aan een groepswerkstuk 21,5 uur

Exegesescriptie:

Zelfstudie 140 uur

Scriptie-eisen

- De scriptie moet een omvang van 12.000 wrd. hebben, inclusief voetnoten en literatuurvermelding (zie [scriptiereglement](#) en aparte instructie [op de ELO](#)).
- Na bestudering levert de student een opzet in bij de betreffende vakdocent.
- In overleg tussen hoogleraar/docent en student wordt een vervolgtraject afgesproken, waarbij tenminste nog één contactmoment plaats zal vinden voor de voltooiing van het werkstuk.

- De exegesescriptie dient via de ELO ingeleverd te worden bij de docent én het secretariaat.

Aanbevolen literatuur

Oude Testament:

Zie bij [Exegese Oude Testament 1](#). Verder literatuurverwijzingen tijdens de colleges.

Nieuwe Testament:

Zie bij [Exegese Nieuwe Testament 1](#). Op [OnderwijsOnline](#) wordt een lijst met aanbevolen commentaren aangeboden.

Exegesescriptie:

Zie de opgaven onder Exegese 1-4. Voor gebruik bibliografisch onderzoek: ATLA, ZID en de registers van de *Elenchus of Biblica* en OTA. Zie verder het 'Scriptiereglement' (Onder 'algemene informatie 2019-2020' bij (vak)informatie op [OnderwijsOnline](#)).

Bijzonderheden *Oude Testament:*

De hoor- en werkcolleges Exegese OT worden aan het D- en E-jaar gezamenlijk gegeven.

Nieuwe Testament:

De hoor- en werkcolleges Exegese NT 3 en [Exegese NT 4](#) worden gecombineerd.

Exegesescriptie:

- Er worden geen specifieke hoor- of werkcolleges met het oog op de scriptie gegeven.
- In onderling overleg met de betreffende begeleider wordt een definitieve opzet van het werkstuk gekozen. Een mogelijke opzet kan zijn:
 1. Korte inleiding waarin de plaats van het gedeelte in directe en brede context wordt aangegeven; relevante gegevens uit de canoniek kunnen hier verwerkt worden.
 2. Structuurschema van de perikoop.
 3. Een vers-voor-versverklaring (eigen verklaring, tekstkritische gegevens voor zover relevant, commentaar).
 4. Afsluiting van de exegese met een paragraaf over de 'prediking' van het geëxegeteerde gedeelte.
- Als voor de bachelorproef een onderwerp op het vakgebied van OT of NT is gekozen, dan is het niet mogelijk om voor de exegesescriptie opnieuw een onderwerp op datzelfde vakgebied te kiezen.
- Na ontvangst van de eindversie van de scriptie vult de docent het beoordelingsformulier (D-jaar) in en geeft dit aan de student.
- De student kan [via de ELO](#) een evaluatieformulier invullen over de exegesescriptie.

Dit vak is onderdeel van de module 'Exegese'. Studiepunten worden pas toegekend als alle onderdelen van de module behaald zijn..

Homiletiek 2

Module Homiletiek

<i>Docent</i>	Prof. dr. M.J. Kater	<i>Vakcode</i>	MaD-Hom
<i>Toetsvorm</i>	Portfolio-opdrachten (waaronder preekvoorstellen c.q. meditatie)	<i>Omvang</i>	5 EC (2,5 EC in blok 2 en 2,5 EC in blok 3)
<i>Tentamenduur</i>	N.v.t.	<i>Periode</i>	D-jaar / blok 2, 3 en 4
<i>Tentamendata</i>	N.v.t.	<i>Colleges</i>	2 college-uren per week; praktisch deel: gemiddeld 1 college-uur per week gedurende blok 2-4.
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	Divers tussen november en maart, zie ELO	<i>Instapeis</i>	Homiletiek 1

[Zie voor informatie over dit vak pagina 125.](#)

Integratiecolleges en themadagen

<i>Docent</i>	Hoogleraren en (gast)docenten	<i>Vakcode</i>	MaD-It
<i>Tentamenvorm</i>	Testimonium	<i>Omvang</i>	2,5 EC aan einde E-jaar
<i>Tentamenduur</i>	N.v.t.	<i>Periode</i>	D-jaar / blok 3 resp. 4
<i>Tentamendata</i>	N.v.t.	<i>Colleges</i>	2 + 3 (college)dagen
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	N.v.t.	<i>Data</i>	3 en 4 februari (integratiecolleges) 15 t/m 17 april (themadagen)

Leerdoelen Verwerving en verdieping van inzicht in een specifiek theologisch thema, met het oog op de samenhang van de theologische disciplines. Verwerven van vaardigheid in het beoordelen van een theologische vraagstelling en zijn overtuiging beargumenteren in een wetenschappelijke discussie.

Eindtermen 10, 13, 16, 21, 23

Leerlijnen Discussiëren en argumenteren, samenwerken, geestelijke instelling

Studielast Hoorcolleges door hoogleraren en (gast)docenten.
Plenaire discussie of bespreking in groepen aan de hand van stellingen of vragen.
Eigen bijdragen door studenten.
Bijbelstudie.
- integratiecolleges 10 uur
- themadagen 18 uur
- collegevoorbereiding 2 uur

Aanbevolen literatuur Zie het programma met literatuurtips dat voorafgaand aan de colleges wordt uitgereikt.

Bijzonderheden

- Integratiecolleges worden gehouden in het gebouw van de TUA. Hoogleraren en docenten belichten het centrale thema vanuit hun eigen vakgebied.
- Themadagen worden doorgaans elders in Nederland of een van de naburige landen gehouden. Gastsprekers worden uitgenodigd een lezing te geven over het centrale thema en ook worden in dat kader excursies georganiseerd. Eens in de 5 à 6 jaar wordt in plaats van de themadagen een reis naar Israël gepland.
- Het bijwonen van de integratiecolleges en themadagen is verplicht.
- Indien de student door omstandigheden niet aanwezig kan zijn, dient hij zelf te zorgen voor vervanging met een omvang van 1 EC (28 uur). Als vervanging kan gedacht worden aan bezoek aan een (theologisch of verwant onderwerp) symposium, een keuzevak e.d. Goedkeuring van de vervangende stof dient gevraagd te worden aan de examencommissie met overlegging van een bewijs. Dat kan in het geval het een symposium o.i.d. betreft door middel van een verslag, voor een keuzevak volstaat een kopie van het tentamenbriefje. Er kan geen financiële bijdrage gevraagd worden aan de TUA in de kosten van een symposium e.d. als dit bezocht wordt ter vervanging van themadagen of integratiecolleges. Integratiecolleges en/of themadagen kunnen in totaal maximaal 3x gedurende de master op deze wijze vervangen worden.

Kerkgeschiedenis 4

Module Receptie van de Reformatie in kerk en theologie

<i>Docent</i>	Prof. dr. H.J. Selderhuis	<i>Vakcode</i>	MaD-RRkt-Kg4
<i>Toetsvorm</i>	Schriftelijk tentamen, actieve participatie werkcolleges, leesverslag en paper	<i>Omvang</i>	2,5 EC
<i>Tentamenduur</i>	2 uur	<i>Periode</i>	D-jaar / blok 3
<i>Tentamendata</i>	24 maart, herkansing 16 juni	<i>Colleges</i>	2 college-uren per week
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	N.v.t.	<i>Instapeis</i>	N.v.t.

Leerdoelen	De student: <ul style="list-style-type: none"> - verwerft kennis van en inzicht in de geschiedenis van kerk en theologie van de zestiende eeuw, geconcentreerd op de gereformeerde traditie; - verkrijgt grondige kennis van de biografie en theologie van Johannes Calvijn; - kan zelfstandig bronteksten uit deze periode analyseren; - is in staat om de relevantie te beoordelen van de eerstgenoemde doelstelling voor de huidige situatie van kerk en theologie; - krijgt oog voor historische patronen en ontwikkelingen en met name voor de betekenis van het begrip 'reformatorisch'; - is in staat de opgedane kennis praktisch te maken voor prediking en pastoraat.
Eindtermen	4 t/m 6, 8, 14, 16 t/m 19
Leerlijnen	Kritisch analyseren en synthetiseren, discussiëren en argumenteren, psychosociale attitude, onderzoeken, schrijven
Studielast	Colleges 9 uur Zelfstudie 61 uur
Toetseisen	<ul style="list-style-type: none"> ◦ Lindberg, Carter (ed.), <i>The Reformation Theologians</i> (Oxford: Blackwell Publishers, 2002), hfdst. 10, 11, 14, 15. [45 p. cat. 2 → 9 uur] ◦ Selderhuis, Herman J. (ed.), <i>Calvijn Handboek</i> (Kampen: Kok, 2008), hfdst. A I, B II 1, 2, 4-7, B III 1-4, C I 4, C II 1, 2, 3, 8, 9, 12, 13, C III 3, D I 3, 7, 8). [155 p. cat. 2 → 27 uur] ◦ Collegedictaat ◦ Leesverslag (1.600-2.000 wrd.) van Herman J. Selderhuis, <i>Calvijn. Een mens dient God</i> (Utrecht: Kok, 2017). [260 leesstof → 13 uur] ◦ Paper 4-6 A4 (2.600-3.200 wrd.) over een tekst van Calvijn met een minimale omvang van 20 pagina's vanuit de Calvini Opera. Tekst wordt in onderling overleg gekozen. [→ 12 uur]
Bijzonderheden	Dit vak is onderdeel van de module 'Receptie van de Reformatie in kerk en theologie'. Studiepunten worden pas toegekend als alle onderdelen van de module behaald zijn.

Oude en Nieuwe Testament 3

Module Bijbelse Theologie

Docent	Dr. M.C. Mulder en prof. dr. H.G.L. Peels	Vakcode	MaD-Bijb
Toetsvorm	Schriftelijk tentamen	Omvang	10 EC (OT 5 EC en NT 5 EC)
Tentamenduur	2 x 2 uur	Periode	D-jaar / blok 1 (OT) en 4 (NT)
Tentamendata	OT: 5 november, herkansing 7 januari NT: 6 juli, herkansing 17 augustus	Colleges	Oude Testament: 4 college-uren pw Nieuwe Testament: 4 college-uren pw
Inleveren opdracht(en)	Via ELO . In overleg met docenten	Instapeis	<i>Oude Testament:</i> Oude Testament 1 en 2 ; colleges Hebreeuws 1 t/m 6 <i>Nieuwe Testament:</i> Nieuwe Testament 1 en 2 ; Exegese Nieuwe Testament 1 en 2

[Zie voor informatie over dit vak pagina 122.](#)

Dogmatiek 4

Module Receptie van de Reformatie in kerk en theologie

Docent	Dr. C.C. den Hertog	Vakcode	MaD-RRkt-Do4
Toetsvorm	Schriftelijk tentamen	Omvang	2,5 EC
Tentamenduur	2 uur	Periode	D-jaar / blok 4
Tentamendata	19 juni, herkansing 21 augustus	Colleges	2 college-uren per week
Inleveren opdracht(en)	N.v.t.	Instapeis	Dogmatiek 3

<i>Leerdoelen</i>	De student: <ul style="list-style-type: none"> - kan verschillende opvattingen weergeven over a. rechtvaardiging, b. heiliging, c. de orde van het heil, d. doop, e. Avondmaal; - is in staat deze opvattingen te illustreren aan de hand van voorbeelden uit de geschiedenis en het heden; - kan de relevantie van systematisch-theologische discussies (op de genoemde gebieden) uitleggen en waarderen; - kan een beredeneerde keuze maken in het debat over a. de aard van de rechtvaardiging, b. de legitimiteit van de kinderdoop, c. de aard van de sacramenten, d. de vragen rond de orde van het heil; - kan beredeneerd de christelijke leer (op de bovengenoemde gebieden) toelichten en eventueel bekritisieren vanuit bijbelse gegevens; - kan complexe theologische teksten op de bovengenoemde gebieden samenvatten, analyseren en beredeneerd beoordelen.
<i>Eindtermen</i>	4 t/m 6, 8, 10, 15 t/m 17
<i>Leerlijnen</i>	Onderzoeken, kritisch analyseren en synthetiseren
<i>Studielast</i>	Hoorcolleges 9 uur Collegevoorbereiding 12 uur Zelfstudie 49 uur
<i>Toetseisen</i>	<ul style="list-style-type: none"> ◦ Beilby, James K. & Paul Rhodes Eddy (eds.), <i>Justification. Five views</i> (Downers Grove IL: IVP, 2011), 53-83, 176-219. [75 p. cat. 3 → 11 uur] ◦ Beintker, Michael, <i>Rechtfertigung in der neuzeitlichen Lebenswelt. Theologische Erkundungen</i> (Tübingen: Mohr Siebeck, 1998), 9-17, 127-141. [24 p. cat. 2 → 5 uur] ◦ Brink, G. van den & C. van der Kooi, <i>Christelijke dogmatiek. Een inleiding</i> (Zoetermeer: Boekencentrum, 2012), 579-635. [57 p. cat. 3 → 8 uur] ◦ Genderen, J. van & W.H. Velema, <i>Beknopte gereformeerde dogmatiek</i> (Kampen: Kok, 1993²), 522-612, 681-736. [147 p. cat. 2/3 → 27 uur minus 12 uur (voorbereiding colleges) → 15 uur] ◦ Jüngel, Eberhard, <i>Das Evangelium von der Rechtfertigung des Gottlosen als Zentrum des christlichen Glaubens</i>, 6^e ed. (Tübingen: Mohr Siebeck, 2011), 43-74. [32 p. cat. 2 → 7 uur] ◦ Collegestof. [→ 3 uur]
<i>Bijzonderheden</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Dit vak is onderdeel van de module 'Receptie van de Reformatie in kerk en theologie'. Studiepunten worden pas toegekend als alle onderdelen van de module behaald zijn. - Dit vak wordt ook gegeven aan het C-jaar. Er zal worden gedifferentieerd op bachelor-/masterniveau.

Ethiek 3

Module Theologie bij de tijd

<i>Docent</i>	Dr. D.J. Steensma	<i>Vakcode</i>	MaD-Th Tijd
<i>Toetsvorm</i>	Schriftelijk tentamen	<i>Omvang</i>	2,5 EC
<i>Tentamenduur</i>	2 uur	<i>Periode</i>	D-jaar / blok 4
<i>Tentamendata</i>	26 juni, herkansing 25 augustus	<i>Colleges</i>	2 college-uren per week
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	N.v.t.	<i>Instapeis</i>	Ethiek 1 en 2

<i>Leerdoelen</i>	<p>Verwerven van kennis van en inzicht in (a) de wijze waarop een theologisch-ethisch oordeel tot stand komt, (b) het eigene van de christelijke theologische ethiek in de morele bezinning, en (c) de wijze waarop het uitgangspunt van de christelijke theologische ethiek doorwerkt in de beoordeling van moraal aan de hand van een publicatie van Oliver O'Donovan;</p> <p>met daarbij de volgende subdoelen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - het verwerven van kennis van en inzicht in elementen uit de objectieve werkelijkheid die een rol spelen in een theologisch-ethische oordeelsvorming; - het verwerven van kennis van en inzicht in elementen uit de subjectieve werkelijkheid die een rol spelen in deze oordeelsvorming; - het verwerven van kennis van en inzicht in het morele veld waarin deze oordeelsvorming plaatsvindt vanuit het perspectief van een theologische ethiek.
-------------------	--

<i>Eindtermen</i>	4 t/m 6, 12, 15
<i>Leerlijnen</i>	Kritisch analyseren en synthetiseren, mondeling presenteren
<i>Studielast</i>	Hoor-/werkcolleges 9 uur Zelfstudie 61 uur
<i>Toetseisen</i>	<ul style="list-style-type: none"> ◦ O'Donovan, Oliver, <i>Resurrection and Moral Order. An Outline for Evangelical Ethics</i> (Leicester: InterVarsity Press, 1994²), 11-264. [253 p. cat. 2 → 51 uur] ◦ Collegedictaat. [→ 10 uur]
<i>Aanbevolen literatuur</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Banner, Michael, <i>Christian Ethics and Contemporary Moral Problems</i> (Cambridge: Cambridge UP, 1999/2003²). - Fischer, Joh., <i>Theologische Ethik. Grundwissen und Orientierung</i>, Forum Systematik Band 11 (Stuttgart: Kohlhammer, 2002). - Ulrich, Hans G., <i>Wie Geschöpfe leben. Konturen evangelischer Ethik</i>, Ethik im theologischen Diskurs Band 2 (Münster: LIT Verlag, 2006²).
<i>Bijzonderheden</i>	Dit vak is onderdeel van de module 'Theologie bij de tijd'. Studiepunten worden pas toegekend als alle onderdelen van de module behaald zijn.

Exegese OT/NT 3 (incl. exegesescriptie)

Module Exegese

<i>Docent</i>	Dr. M.C. Mulder en prof. dr. H.G.L. Peels	<i>Vakcode</i>	MaD-Ex
<i>Toetsvorm</i>	<i>Oude Testament:</i> Eindpaper groepswerkstuk en presentatie <i>Nieuwe Testament:</i> Eindpaper groepswerk en testimonium <i>OT/NT:</i> Exegesescriptie	<i>Omvang</i>	7,5 EC Exegese OT 1,25 EC Exegese NT 1,25 EC Scriptie 5 EC
<i>Tentamenduur</i>	N.v.t.	<i>Periode</i>	<i>Colleges:</i> D-jaar / blok 3 (NT) en 4 (OT) <i>Scriptie:</i> D-jaar / blok 3 en 4
<i>Tentamendata</i>	N.v.t.	<i>Colleges</i>	Blok 3 (NT): 3 college-uren per week Blok 4 (OT): gemiddeld 3 per week: driemaal een dubbel hoorcollege; wekelijks een dubbel werkcollege
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	Via ELO . De groepswerkstukken worden uiterlijk een week voor de gezamenlijke bespreking ingeleverd. De exegesescriptie moet worden ingeleverd op de laatste dag van tentamenperiode blok 4.	<i>Instapeis</i>	Exegese OT 1 en 2 Exegese NT 1 en 2 <i>Exegesescriptie:</i> Inl. exegese, exegese OT en NT 1 en 2, Hebreeuws 1 t/m 6 , Grieks 1 t/m 6

[Zie voor informatie over dit vak pagina 129.](#)

Homiletiek 2

Module Homiletiek

<i>Docent</i>	Prof. dr. M.J. Kater	<i>Vakcode</i>	MaD-Hom
<i>Toetsvorm</i>	Portfolio-opdrachten (waaronder preekvoorstellen c.q. meditatie)	<i>Omvang</i>	5 EC (2,5 EC in blok 2 en 2,5 EC in blok 3)
<i>Tentamenduur</i>	N.v.t.	<i>Periode</i>	D-jaar / blok 2, 3 en 4
<i>Tentamendata</i>	N.v.t.	<i>Colleges</i>	2 college-uren per week; praktisch deel: gemiddeld 1 college-uur per week gedurende blok 2-4.
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	Divers tussen november en maart, zie ELO	<i>Instapeis</i>	Homiletiek 1

[Zie voor informatie over dit vak pagina 125.](#)

Latijn 5 (keuzevak)

Module Talen

*Dit vak is verplicht voor hen die in hun vooropleiding geen Latijn hebben gehad.

<i>Docent</i>	Dr. J.J. Oosterhuis-den Otter	<i>Vakcode</i>	MaD-L5
<i>Toetsvorm</i>	Schriftelijk tentamen	<i>Omvang</i>	2,5 EC
<i>Tentamenduur</i>	2 uur	<i>Periode</i>	D-jaar / blok 4
<i>Tentamendata</i>	9 juli, herkansing 18 augustus	<i>Colleges</i>	2 college-uren per week
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	N.v.t.	<i>Instapeis</i>	Colleges Latijn 1 t/m 4

- Leerdoelen* Het onderhouden van de kennis van het Latijn, het ontwikkelen van vertaalvaardigheid en kennismaking met een preek van Augustinus. Aan het eind van de periode is de student in staat stamtijden te herkennen (inzicht), syntactische regels uit te leggen (kennis), syntactische verschijnselen te herkennen en te analyseren (inzicht), de Latijnse tekst van de preek van Augustinus op woord- en zinsniveau te doorgronden en te vertalen (kennis/inzicht), en vertalingen te vergelijken (toepassing).
- Eindtermen* 1
- Leerlijnen* Praktische vaardigheden
- Studielast* Hoor- en instructiecolleges 9 uur
Collegevoorbereiding 24 uur
Zelfstudie 37 uur
- Toetseisen*
- Het eerste deel van Sermo 52 van Augustinus. De Latijnse tekst van deze preek wordt aan het begin van het blok verstrekt.
 - Inleiding van Joost van Neer bij de vertaling van de preken van Augustinus over teksten uit Matteüs.
 - Een door de docent uit te reiken overzicht van de Latijnse syntaxis.
- Aanbevolen literatuur*
- Blaise, A., *A Handbook of Christian Latin: Style, Morphology, and Syntax* (Washington: Brepols, 1994).
 - Blaise, A. & H. Chirat, *Dictionnaire Latin-Français des auteurs chrétiens* (Turnhout: Brepols, 1993).
 - Diercks, G.F. & N.H.C. van Loenen, *Kleine Latijnse Grammatica* (Houten: Paul Brand, 1987⁵ of later).
 - Neer, J. van e.a., *Aurelius Augustinus, Van aangezicht tot aangezicht. Preken over teksten uit het evangelie volgens Matteüs (sermones de scripturis 51-94)* (Amsterdam: Ambo, 2004).
 - Pinkster, H. (ed.), *Woordenboek Latijn-Nederlands* (Amsterdam: Amsterdam University Press, 1998).
- Bijzonderheden* Dit vak is onderdeel van de module 'Talen'. Studiepunten worden pas toegekend als alle onderdelen van de module behaald zijn.